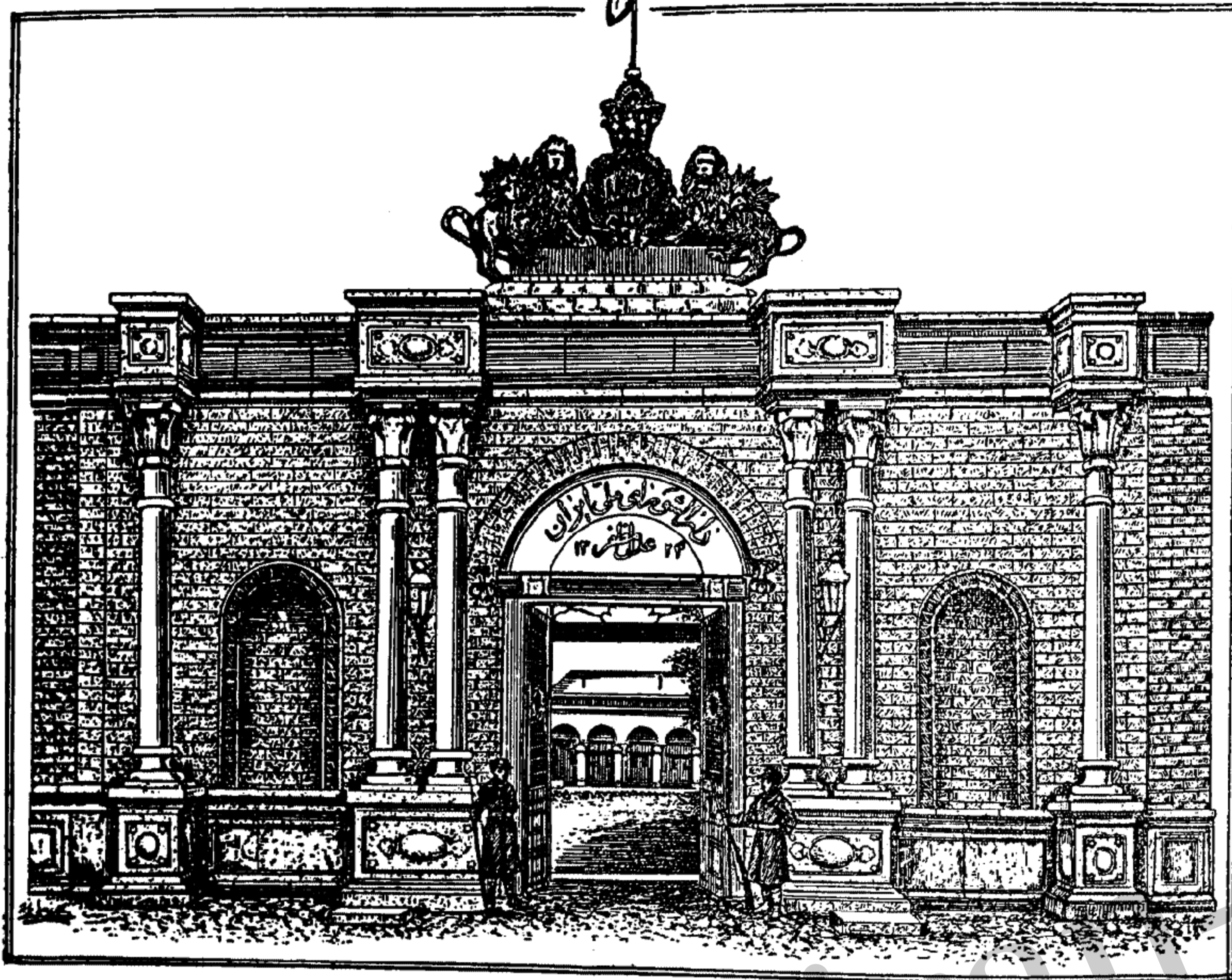

دوره ششم تقنینیه

<p>جلسه ۲۲۹</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۱۹۴</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه سه شنبه ۲۱ فروردین ماه ۱۳۰۷ مطابق ۱۹ شوال المکرم ۱۳۴۶</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ایران سالبانه ده تومان خارجه « دوازده تومان قیمه تک شماره بک قران</p>

فهرست مندرجات

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	انتخاب آقایان ارباب کبکسرو - امیر حسینخان و خطیبی به مباشرت مجلس شورای ملی	۴۰۳۸	
۲	بقیه مذاکرات نسبت بجزر کبکسیون محاسبات راجع به بودجه سنه ۱۳۰۷ مجلس شورای ملی	۴۰۳۹	۴۰۵۱

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس سه شنبه ۲۱ فروردین ماه ۱۳۰۷ مطابق ۱۹ شوال المکرم ۱۳۴۶

جلسه ۲۲۹

رئیس - صورت مجلس مخالفی ندارد؟
(گفته شد خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد.

(مجلس دو ساعت و سه ربع قبل از
ظهر بریاست آقای بیرنیا تشکیل گردید)
(صورت مجلس یکشنبه نوزدهم فروردین
را آقای دولتشاهی قرائت نمودند)

بعضی از نمایندگان - دستور

رئیس - وارد دستور میشویم. دستور اولاً انتخاب
مباشرین است
(اخذ واستخراج آراء بعمل آمده نتیجه بطریق ذیل
حاصل گردید)

مهره تفتیشیه ۱۰۰ یا کتھای رای ۹۹
آقای ارباب کیخسرو ۷۰ رای آقای امیر حسین
خان ایلخان ۴۸ رای آقای خطیبی ۴۰ رای آقای
کازرونی ۳۶ رای آقای نجومی ۲۵ رای آقای میر
ممتاز ۲۲ رای آقای جلائی ۲۲ رای آقای حیدری
۱۸ رای آقای رفیع ۱ رای آقای روحی ۱ رای
آقای افشار ۱ رای
ورقه سفید ۱

رئیس - عده رای دهندگان ۹۹ آقای ارباب کیخسرو
هفتاد با هفتاد و یک رای دارند آقای امیر حسینخان
۴۷ یا ۴۸ رای آقای کازرونی ۳۶ آقای خطیبی
۴۰ رای فقط آقای ارباب کیخسرو انتخاب شده اند.
تجدید انتخاب میشود آقای نجومی

نجومی - با اظهار تشکر از مرحتی که آقایان نسبت
به بنده فرمودند برای اینکه وقت مجلس تلف نشود
خواهش میکنم اسم بنده را دیگر مرقوم نفرمایند
(مجدداً اخذ واستخراج آراء بعمل آمده اینطور
نتیجه حاصل شد)

مهره تفتیشیه ویاکت رای هریک صد
آقای امیر حسینخان ۵۴ رای آقای خطیبی ۴۴
رای آقای کازرونی ۳۵ رای آقای میرممتاز ۱۵ رای
آقای جلائی ۱۵ رای آقای نجومی ۴ رای آقای
محمد آخوند ۱ رای ورقه سفید ۴

رئیس - عده حضار ۱۰۱ آقای امیر حسین خان
۵۴ رای دارند ایشان انتخاب شدند. آقای خطیبی ۴ رای
باز باید نسبت بیک نفر تجدید انتخاب شود. آقای کازرونی .

کازرونی - بنده میخواستم از آقایان رفقا استدعا کنم
که آن رایی را که به بنده میخواهند بدهند برفیق محترم
من آقای خطیبی بدهند
(اخذ واستخراج آراء بعمل آمده بترتیب ذیل
نتیجه حاصل گردید)

مهره تفتیشیه ۹۶ یا کت رای ۹۵
آقای خطیبی ۴۷ رای کازرونی ۲۳ رای
آقای جلائی ۱۰ رای آقای میر ممتاز ۸ رای آقای
حیدری ۲ رای آقای امیر جنگ ۱ رای
ورقه سفید ۵

رئیس - عده حضار ۹۷ آقای خطیبی ۴۷ رای
دارند آقای کازرونی ۲۴ رای دارند بنابر این آقای خطیبی
انتخاب شدند. شروع میشود به انتخاب کمیسیونها
آقای روحی

روحی - عرض کنم بنده تصور میکنم آنقدر وقتی
به آخر دوره باقی نمانده و برای انتخاب کمیسیونها
بازده روز شاید وقت لازم باشد بنابر این بنده عقیده
دارم که همین کمیسیونها به حال خودشان تا آخر دوره
بقی باشند وظائف خودشانرا ایفا نمایند و با این ترتیب
کارهای مملکتی و دولتی سهل تر میرود دیگر حکمیت آن
بسته بنظر آقایان است

رئیس - آقای دادگر
دادگر - عرض کنم همانطور که آقا فرمودند این
تشریفات تا اندازه کاسته شود این فکر برای بنده وعضی
از رفقا پیش آمده است ولی این فکر را عموم رفقا
هنوز قطعاً قبول نکرده اند لذا بنده پیشنهاد میکنم تنفس
داده شود تا در موقع تنفس در این موضوع مذاکره
شود و یک راهی که مورد توافق همه باشد پیدا نمائیم
رئیس - مخانی ندارد؟

(گفته شد خیر)
(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و باسالمه)

یک ساعت و ربع مجدداً تشکیل گردید)

معاون وزارتالمایه - دو لایحه است برای تصویب
تقدیم میشود اول پیشنهاد اضافه مخارج ۱۳۰۶ نظمی
از محل صرفه جوئیهای ۱۳۰۶ نظمی دوم پیشنهاد
بیست هزار تومان بطور علی الحساب برای احتیاجات
سجل احوال در ۱۳۰۷

رئیس - راجع به کمیسیونها پیشنهادی رسیده است
بعضی از نمایندگان - اجازه خواسته ایم
رئیس - نا پیشنهادی رسد مذاکراتی نخواهد شد
پیشنهادی ندارید؟

دادگر - خیر پیشنهادی نداریم
رئیس - پس کمیسیونها بترتیب معمول خواهد شد
زوار - بنده پیشنهادی تقدیم کرده ام
رئیس - راجع به این مطلب نیست
زوار - بل راجع بدستور است
رئیس - قرائت میشود

(شرح ذیل خوانده شد)
بنده پیشنهاد میکنم بعد از ختم انتخاب مباشرین
خبر کمیسیون محاسبات راجع به بودجه مجلس مطرح
شود .

رئیس - آقای زوار
زوار - عرض کنم مطلب بقدری روشن است
که گمان نمی آید محتاج به توضیح باشد کار
گذاران در مجرای مجلس منتظرند که بودجه مجلس
بگذرد تا بودجه مجلس نگذرد مالیه پول نخواهد داد و
سابقه هم دارد بودجه دولت هر وقت تأخیر شده است
در دوازدهم آورده است گرفته است. این است که بنده
پیشنهاد میکنم آقایان هم مساعدت فرمایند خبر کمیسیون
محاسبات راجع ببودجه مجلس مطرح شود

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم بنده مخالفی ندارم که بودجه
مجلس جزه دستور شود ولی یک تواقی خلا در کار
می بینم یکی نبودن آقای ارباب کیخسرو است که اطلاعات
کامل دارند و برای دفاع باید نامشند گذشته از این در
جلسه قبل راجع بمدرسه صنعتی فارس مجلس رای داد
یعنی سکوت کرد سکوت قابل قبول که بعد از انتخاب
هیئت رئیسه این لایحه مطرح شود و بنده پیشنهاد
میکم که چون آنقدر ها هم وقت باقی نمانده لایحه
اعتبارات مدرسه صنعتی فارس جزه دستور شود و در
جلسه آتی خبر کمیسیون محاسبات راجع ببودجه مجلس
جزه دستور شود که وقت بیشتر باشد و آقایان بتوانند
بیشتر مذاکره کنند و این وقت مختصر را صرف این
لایحه بکنیم

رئیس - رأی میکنیم به پیشنهاد آقای زوار . آقایانیکه
تصویب میکنند قیام فرمایند
(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد . بودجه مجلس مطرح است . در
کلیات مخانی هست یا نه ؟ آقای عباسمیرزا
عباسمیرزا - لایحه که بنده در سابق دیدم و حالا
هم هست چند قلم در مخارج آن دیدم که با آنها مخالفم
یکی راجع به مخارج فوق العاده بود در خصوص ساختمان
کتابخانه . بنده تصور میکنم ولو اینکه یک مخارج
ضروری است ولی نه حالا که دولت از همه جا صرفه
جوئی میکند و حتی این صرفه جوئی را از مستخدمین
و اجزاء وزارتخانهها هم کرده اند. این مسئله پنجاه هزار
تومان را بنده موردی برایش نمی بینم . ممکن است
ساختن کتابخانه بماند برای دوره هفتم . یکی از مخالفهای
اساسی بنده این مسئله بود

زوار - (خبر کمیسیون محاسبات) - عرض کنم
راجع به کتابخانه که حضرت والا فرمودند پنجاه هزار
تومان منظور کرده بودیم ولی بالاخره در کمیسیون
محاسبات بعد از مذاکرات آنرا تقلیل دادیم به پنج

هزار تومان و علت اینکه این پنج هزار تومان را هم تصویب کردیم این بود که کتابچه وجودش خیلی مفید است برای اشخاصی که میخواهند از کتاب استفاده کنند علاوه بر این جای ضبط هم نداشتیم و الان خیلی اوراق هست که جای ضبط آنرا ندارند و این پنج هزار تومان را برای این تصویب کردیم

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - مخالفت بنده راجع به حقوق نمایندگان مجلس شورای ملی است پارسل ما يك اشتباهی کردیم و بالاخره از کسانی که طرفدار اضافه شدن حقوق بودند یکی خود بنده بودم ولی از بس بنده دیدم ملت تنقید کرده اند ام این شد که برگردد به همان دو بیست تومان و بالاخره يك عده چه در طهران و چه از خارج اعتراضات زیادی کردند و بالاخره متوجه شدیم که ما باید احساسات ملت را هر طور هست رعایت کنیم و اگر رای بعضی از آقایان ممکن نیست با دو بیست تومان اصرار معاش کنند ...

یک نفر از نمایندگان - استعفا دهند

یاسائی - استعفا هم ندهند بالاخره زندگی خودشان را ساده تر کنند زندگی نجملی را کم کنند در هر صورت بنده عقیده ام این است که حقوق نمایندگان برگرد به همان دو بیست تومان و این اشتباهی را که کردیم اصلاح کنیم.

مخبر - البته نماینده محترم نطق مفصل خودشان را در پارسل فراموش نفرموده اند و حتی متذکر باین ذکر شدند که اگر سیصد تومان هم بگیریم باز هم برای من از سمنان و دامغان پول میفرستند. معذرت نمیدانم چه فکری در این آخر دوره و موقع انتخابات برای ایشان پیش آمده است البته بسته برای مجلس است

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده يك عرض اساسی دارم و آن اینست که فعلاً مذاکرات در کلیات است و این

فرمایش آقای یاسائی و جواب آقای مخبر مربوط به ماده اول است. کلیات راجع باین است که مجلس بودجه میخواهد یا نمیخواهد وقتی وارد مواد شدیم آنوقت آقایان این فرمایشات را بفرمایند بنائى در آخر افتاده است و حقوق در ماده اول است. این حرفها راجع نکلیات نیست.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رای میگیریم بشور مواد آقایانیکه تصویب می کنند قیام فرمایند

(اغلب بر خواستند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده اول - برای مخارج دوازده ماهه سال ۱۳۰۷ مجلس شورای ملی مبلغ چهار صد و نود و هشت هزار و سی و چهار تومان موافق فقرات يك الی چهار ضمیمه اعتبار بدارد مباشرت مجلس شورای ملی داده می شود.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده عقیده ام این است که باید تمام اصلاحات و صرفه جوئیها از مجلس شروع شود اگر خدای نخواستہ در مجلس تسامح در صرفه جوئی بشود سربا ت خواهد کرد به خارج بگویم در مجلس هزار تومان در خارج خواهد شد مثل اینکه پارسل ملاحظه فرمودید يك جزئی بر حقوق وکلا افزوده شد در خارج چه انعکاسی نموده علاوه بر این تمام وکلا هم مورد ملامت شدند و گفته شد ملت گرسنه و اینطور چیزها. آن وقت سزاوار نیست حقوق وکلا ماهی سیصد تومان بشود بعضی اوقات هم که مذاکره میشود اروپا را بجهت ما شاهد می آورند آبا هیچ کجای دنیا را آقایان نشان دادند که بودجه کل مملکتیشان اینقدر کم باشد و حقوق وکلاشان ماهی سیصد تومان؟ بنده که هر چند روزنامه و غیره میبینم و میخوانم هیچ کجای دنیا حقوق وکلاش اندازه

حقوق وکلاي مجلس ایران نیست بنده به این ملاحظه مخالفم که حقوق آقایان نمایندگان ماهی سیصد تومان باشد بلکه عقیده ام این است که از سابق هم کمتر شد ولی چون آن عقیده ام مؤثر نیست معتقدم همان دو بیست تومان سابق باشد وقتی که این را ما اصلاح کردیم زبانمان باز است و میتوانیم سایر حقوقات را هم اصلاح کنیم انشاء الله امیدوارم مملکت رو به يك صرفه جوئی هائی رود و مجلس محبوب ملت باشد و اعضاء ادارات هم (اگر خوشترند يك اصلاحاتی نکنند) مثل سابق آن حرکات را نکنند به این ملاحظه ها بنده عقیده ام این است ابتدا حقوق وکلا بر گردد به همان حقوق اول یعنی حقوق وسطی که دو بیست تومان باشد.

مخبر - بسته به رای مجلس

رئیس - آقای دشتی

آقا سید یعقوب - دو نفر مخالف پشت سر هم؟

رئیس - آقای مخبر موافق بودند.

مخبر - بنده موافق نبودم عرض کردم بسته به رای مجلس است.

دشتی - بنده بر خلاف آقای یاسائی که سال گذشته موافق با اضافه حقوق وکلا بودند پارسل هم مخالف بودم و امسال هم مخالف هستم و علت عمدۀش را آقای فیروز آبادی هم اشاره فرمودند برای بودجه مملکت است. يك مملکتی که سررشته بودجه اش بیست و چهار میلیون تومان است زیاد است که وکلاش ماهی سیصد تومان حقوق داشته باشند. بعلاوه نگاه کردن در احوال و زندگان فرد فرد وکلا این مسئله را تأیید میکند برای اینکه يك عده از وکلا نه اینکه دو بیست تومان کسان نیست بلکه زیادشان هم هست. بکعبه از وکلا هم هستند که دو بیست تومان بلکه سیصد تومان و چهار صد تومان هم کشان است و آنها از املاک و عایدی خودشان زندگان می کنند و آنها هم برایشان فرق نمی کنند که دو بیست تومان یا سیصد تومان باشد در میان این عده وکلای که در مجلس حاضرند

تقریباً ده الی بیست نفر هستند که حقیقتاً مستحق هستند سیصد تومان بهشان داده شود ولی برای این ده بیست نفر نباید بودجه مملکتی را این اندازه سنگین کرد بعلاوه در اثر این زیاد شدن حقوق پارسل از تمام ولایات مردم به ما فحش میدادند و بنظر کینه بماند نگاه میکردند علاوه بر این ما که می خواهیم مردم را از خوردن خرما منع کنیم باید خودمان هم خرما نخوریم. ما پارسل در تومان از اشل حقوق مستخدمین کسر کردیم و آن طفیان مستخدمین برضد ما شد برای اینکه ما خودمان حقوقمان را زیاد کرده بودیم و حقیقتاً اگر حقوق خودمان را زیاد نکرده بودیم شاید موفق میشدیم چهار صد پانصد هزار تومان در بودجه مملکت صرفه جوئی کنیم ما هر وقت خواستیم حرف بزنیم. خود بنده هر وقت خواستیم نوی روزنامه چیزی بنویسم بمن بایست شهری مینوشتمند که بعد از آنکه حقوق خودتان را زیاد کردید حق ندارید اشل حقوق ما را کسر کنید. اگر چه بنده رای نداده بودم و جزء سیزده نفری بودم که رای منفی دادیم به بودجه مجلس ولی حقیقتاً دهانمان بسته بود و نمیتوانستیم مردم يك حرف صحیحی بزنیم و بگوئیم بودجه مملکت. ما طافت این حقوقهای گراف را ندارد می گفتند همانطور که حقوق خودتان را زیاد کردید باید مال ما را هم زیاد بکنید حالا که زیاد نمیکند چرا دیگر کسر میکنید؟! بنابر این اصلاحاتی که در این مملکت باید بشود یکی از طرق اصلاحات اینست که حقوق کمتر داده شود. پولهای مملکت صرف چیزهای مولد ثروت بشود صرفاً تأمینات و عدلیه مملکت بشود و صرف چیزهایی بشود که مستقیماً ملت از آن منتفع میشود برای این اصلاحات باید حقوق وکلا را کم کنیم نه اینکه زیاد کنیم این يك نظریه بنده بود در قسمت حقوق وکلا یکی دیگر راجع بصورت مشروع مذاکرات مجلس است. آقایان که باین مسئله سابق رای دادند خیلی جنبه فرنگی مآبی داشتند. میگفتند مجالس دیگر دنیا هم صورت

مذاکراتشان مشروح و مفصل نوشته میشود و باید مدبرک دست ادارات باشد که ببینند يك قانونی که وضع شده است از چه لحاظی و کلاً آنرا وضع کرده اند و مذاکرات مشروح مفصل را که میخوانند روح قانون در دستشان میآید و قانون را بهتر اجرا میکنند. این کاملاً اشتباه است عرض کنم...

مدرس - خرج ندارد. پولش را میگیرند.

دشتی - ابتدا پول ندارد...

بعضی از نمایندگان - چرا ندارد؟! همه مان میدهیم دشتی - از صدوسی و شش نفر وکیل که صد و شانزده نفر اینجا هستند شاید صد نفر پول آبروئه بجزه را می دهند و دیگر بکنفر آبرونه نیست و اگر در خارج هم باشد دویست نفر در صورتیکه برای بودجه مجله مجلس تحقیقاً هزار دو هزار آبرونه ما میخواهیم...

مدرس - مداخل دارد آقا!

دشتی - مداخل ندارد! ابتدا مداخل ندارد! بروید حسابش را نگاه کنید اگر مداخل داشته باشد شده حرفم را پس میگیرم. نه. اگر دخل و خرج هم کند بنده حرفم را پس میگیرم. یا خیر اگر ماهی صد تومان دویست تومان هم کسر خرج داشته باشد بنده باز حرفم را پس میگیرم. بنده روزنامه نویسم و میدانم چه خرجی دارد. علاوه بر اینها این مجله اصلاً بدرد مردم نمیخورد و این فقط شهوت نطق ماها را اقتناع میکند این است فایده اش در فرهنگستان که مجله مجلس چاپ میشود برای اینست که در سال اقلایك میلیون کتاب در آنجا چاپ میشود نه مثل اینجا که هیچ کتاب چاپ نمیشود. ما هنوز تاریخ ایران را نداریم. هیچ کتاب نوی این مملکت نیست. کتب کلاسیک نداریم. آنوقت در سال دوازده هزار و یازده هزار و هیجده هزار تومان خرج در افشانی ما میکنند!!

دکتر مصدق - تند نویسی را هم موقوف کنید!!
دشتی - عرض کنم که برای حفظ کردن مسائل

مجلس همین تند نویسیها لازم هستند چون چهار نسخه پنج نسخه مینویسند که در مجلس هست و محفوظ میباشد و اگر کسی بخواید مراجعه کند میتواند...

دکتر مصدق - در تحت نظارت

دشتی - نفهمیدم چه فرمودید در تحت نظارت؟
بامداد نطقتان را بفرمائید

دشتی - خواستم ببینم اگر افرادی جواب بدهم ولی متأسفانه نفهمیدم که در تحت نظارت یعنی چه عرض کنم که فایده از این حاصل نمیشود مردم هیچ علاقه مند نیستند که این را بخوانند برای اینکه روزنامهها دو هفته سه هفته قبل میرسد بولایات و تمام این مذاکرات را مردم يك قدری مجمل تر میخوانند و بعد که مجله میرسد دیگر هیچکس نگاه نمیکند آن فایده هم که گفتند که مستخدمین دولت باید این را بخوانند تا نقطه نظر مقننین را در وضع قوانین بفهمند این هیچوجه عملی نمیشود برای اینکه مستخدمین قوانین صریح را عمل میکنند چه رسد باینکه بروند جزئیات يك قانون را در نظر بگیرند و آنوقت بخوانند روح يك قانونی را در موقع عمل ملاحظه نکنند. پس بنا بر این این يك عمل لغو زایدی است که به بودجه مملکت صدمه میزند یکی هم مسئله خرج کتابخانه است. بنده در مسئله کتابخانه خیلی موافقم و خرجش هم بیش از این باشد موافقم ولی کتابخانه خصوصی در دنیا معنی ندارد. کتابخانه که هیچکس نرود آنجا و استفاده از کتب آن نکند فایده ندارد. یا اینکه بروند يك کتاب خطی بخرند یا صد تومان در صورتیکه مردم در این مملکت محتاجند بکتابهای خیلی بدوی و خیلی طرف احتیاج است و باید مردم و طلاب و محصلین استفاده کنند ولی ما اینجا آمده ایم کتابخانه را برده ایم آن آخر مجلس و به کسی اجازه نمیدهیم بیاید کتاب نگاه کند آنهم مخصوص به آقایان و کلاً است است و از بین و کلاً هم کسی غیر از آقای تقی زاده و دوسه نفر دیگر باین کتابخانه سر نمیزنند پس بنا بر این اگر کتابخانه

میخواهد داشته باشید باید جنبه عمومی داشته باشد باید در مجلس باشد. یا اجازه بدهند که تمام کسانی که میخواهند کتاب بخوانند بروند آنجا کتاب بخوانند و برای همه مردم درس باز باشد. کتابخانه خصوصی در دنیا ابداً معنی ندارد مگر کتابخانه شخصی. در صورتیکه غالب اشخاص هم که کتابخانه شخصی دارند باز آن را برای استفاده عموم باز میگذارند

مخبر - عرض کنم راجع بحقوق نمایندگان البته بطوری که همه شنیدند بنده به تصمیم مجلس واگذار کردم ولی يك چیز را هم تذکر بدهم نماینده محترم که بفرض هم که این حقوق تقلیل پیدا کند به دویست تومان بالاخره افتخاراتش به دوره ششم نصیب نخواهد شد. زیرا این حاتم بخشی چیز غریبی است. سیصد تومان را گرفته ایم، مسافرت ها را رفته ایم و بالاخره استفاده ها و غیر ذلك را کرده ایم آنوقت چهار ماه تا آخر دوره مانده این حرف را میزنیم. بالاخره ملت حساس است قربانت بروم...

(خنده نمایندگان)

مخبر - راجع بصورت مذاکرات مجلس اگر نماینده محترم قائل باشد که مجلس شورای ملی لوح محفوظ است بنده هم حاضر هستم که چیز بکنم. ولی این مطابق اصول تمام دنیا است. ما میخواهیم بالاخره نواقص مجلس شورای ملی را رفع کنیم یکی از آن نواقص ندانستن صورت مذاکرات مجلس است با ارسال خود بنده مخالف بودم و پیشنهادی هم کردم بعد دیدم چیز غریبی میشود در اداره تند نویسی که کسی را راه نمیدهند که رود مذاکرات را بخواند و این مذاکرات هم باید بموقع افکار عامه گذاشته شود که بدانند در مجلس چه مذاکراتی میشود این از این نقطه نظر است راجع به کتابخانه هم که آقای دشتی فرمودند مقصد این بود که پنججاه هزار تومان برای کتابخانه با اداره مباشرت اعتبار داده شود و کیسیون حسابات هم قائل بود که این کتابخانه را تعبیر

بدهد و طوری کند که همه کس بتواند استفاده کند. ولی نظر به سبق بودجه مملکت ما در کیسیون زحمانی کشیدیم با مجاهدت نماینده محترم آقای آقا سید یعقوب يك مطالعاتی کردیم و دیدیم که بودجه مملکتی امسال نمیتواند پنججاه هزار تومان خرج اینکار بکند پنججاه تومان قرار دادیم و با این پنججاه تومان در ضمن ما میتوانیم يك کاری بکنیم بلکه از بیرون هم درس باز شود که این کتابخانه بمعرض استفاده عموم برسد

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - عرضی ندارم

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهاد آقای محمد ولی میرزا

(بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میدم حقوق نمایندگی صد و پنججاه تومانی و برای وکلای که محل سکنا ندارند پنججاه تومان بعنوان کرایه خانه داده شود

رئیس - آقای محمدولی میرزا

محمد ولی میرزا - بطوریکه نماینده محترم هم در اینجا اظهار فرمودند در آن تاریخی که این پیشنهاد به مجلس آمد و بتصویب رسید بطور عموم که آقایان رأی دادند يك عده بودند متمنع و يك عده مخالف و يك عده هم حق شرکت کردند در استر و کسبونی که پیش آمد. ولی البته اینجا موضوعی که هست این است که وقتی در مملکت شروع میشود به اینکه از نقطه نظر سرفه جوئی يك تقلیل ها و يك جریانان بشود که همه آقایان بآن نظارت دارند و مخصوصاً نمایندگان ولایات که در تحت فشار مکاتبه و تلگرافات عذبده هستند مخصوصاً در قسمت وزارت مالیه که آقایان مستحضر هستند. مثلاً در قسمت آذربایجان به تنهایی از يك بودجه صد و هشتاد هزار تومانی قریب هفتاد هزار تومان کسر کرده اند در آنجاها این قضایا سوء جریان دارد و چیزیکه بنده را الزام کرده است که اینجا این

عرض را بکنم اینست که يك اشخاصی هستند که نسبت به نمایندگان و نسبت با اشخاص بالاخره يك بد بینی ها و سوء نظر هائی دارند و در اینجور موارد يك استفاده هنی تبلیغی میکنند که این استفاده های تبلیغی البته باید تکذیب شود و تاذیب آن هم در گفتن است و در عمل کردن. گفتن این است که عرض میکنم البته دولت در جمع و خرج خودش سنجیده است و کاملاً مجلس شورای ملی هم مساعد و موافق بوده است که اگر ممکن است ما يك عواندی داشته باشیم برای نگاهداری مستخدمین خودمان که دستمان را بطرف خارجه دراز نکنیم که يك قرضی بکنیم که از عده مستخدمین مان کاسته نشود سیاست معقولانه که در تمام دنیا حکم فرما است بالاخره منتج بهمین نتیجه میشود امروز در تمام دنیا خصوصاً در فرانسه برای اینکه موازنه بودجه را حفظ بکنند قریب ده هزار نفر از مستخدمین خودشان را منتظر خدمت کرده اند و خارج کرده اند تقلیل بودجه داده اند و هیچ اندک این ثبات و اشکالات که در اینجا پیدا شد نداشت البته آنها چون عادی هستند بهین قبیل عملیات این شهرت ها را نمیدهند و بگویند چون و کلا صد تومان حقوق شان را زیاد کردند ناچار شدند که از ادارات بکاهند و خارج کنند در صورتی که این دو مطلب هم هیچ تماس ندارند بنده هم واقعاً از نقطه نظر عادلانه این جور بنظم رسید که آقایان وکلائی که از ولایات میآیند بمركز و داری خانه مسکونی ایستند پنجاه تومان اضافه داده شود در آن تاریخی هم که صد تومان اضافه شد استدلال موافقین روی همین زمینه بود بنده با آن فکر آقایان موافقم و شاید آقایانی هم که در دوره بعد می آیند با این فکر موافقت کنند بنده پیشنهاد کردم آقایان که خانه مسکونی دارند و يك قسمت از مخارجشان کمتر است آنها یکصد و پنجاه تومان بگیرند و آنها که خانه ندارند دو صد تومان حقوقشان باشد از این نقطه نظر این تبعیض يك تبعیض عادلانه است و ایرادی هم ندارد و باز هم بنده این قضیه را که اشخاصی

که دارای يك سوء نظری بوده اند و این شهرت را مخصوصاً در ولایات دادند جدا و قویاً تکذیب میکنم و ابدأ نظر نمایندگان محترم در ازدیاد حقوقشان چون اضافه خرجی پیدا شده است تقلیل بودجه نبود که در حدود هشتصد نهصد هزار تومان از ادارات حذف شود و صرف اینکار بشود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده حقیقتاً خیلی متأسفم ولی خوب میگویم که بودجه مجلس وقتی داده شده است و وقتی مطرح شده است که اعلان انتخابات هم داده شده است بنده خیلی تعجب میکنم همین بودجه در دوره پنجم و ششم بود صورت مجلس هست در اول که این قضیه مطرح بود بنده از این جا بیرون رفتم گریه کردم برای اینکه محل حمله آقای زوار واقع شد و بنده میدانم که چرا بن اندازه يك محل متبوع و مقدسی که محل سیاست و مرکز ثقل مملکت است امروز برای خاطر يك حسن عقیده (که حقیقه هنوز در خود مجلس عقیده پیدا شده است) بیك لفظی میخوانیم اهمیت خودمان را ببریم من اهمیت ندارم ولی مجلس شورای ملی که مرکز ثقل مملکت است اینقدرها باید محل توجه ما قرار بگیرد الان شش دوره است از عمر مجلس گذشته است این حرفها این جا نبود که چون آقا از خارج میآید منزل ندارد منزل تهیه کنیم یا خیلی دلم میسوزد باید چکار کنیم خوب یکی هم میآید پیشنهاد میکنند که ریش عروسی کنند آخر این که میشود این حرفها خوب نیست آخر يك ترتیبی بکنید که اهمیت مجلس از بین نرود اهمیت مجلس را حفظ کنید بنده این استدعا را از شما می کنم بحق خون آزاد بخوانان که در راه مشروطیت کشته شدند و ما حالا جای آنها را گرفتیم دیگر صحبت وکلا و حقوق وکلا را اینجا نکنیم بزوم در جلسه خصوصی صحبت کنیم و تمام کنیم بیاوریم اینجا و رای بدهیم و حیثیت این امام زاده را اینقدر ببریم صد تومان است

یکدفعه بانصد تومان است يك دفعه تمامش کنید و بیاورید مجلس و اینجا را محل اینکارها قرار ندهید. من میخواهم مبارزه کنم از می خواهد جواب بدهد. بد است این ها! بحق آن خون های پاک که در مجلس ریخته شد این کارها را نکنید.

مخبر - عرض کنم که آن قسمت از فرمایشات آقای آقا سید یعقوب که فرمودند بنده بایشان چیزی عرض کردم. عرض میکنم اگر بنده در آن وقت عرایضی عرض کردم از نقطه نظر موافقت بوده است و خوب است که نماینده محترم از نقطه نظر لطیفی که به بنده دارند عبارتشان را اصلاح فرمائید و از خداوند متعال هم مسئلت میکنم که تمام افراد نمایندگان که حالا هستند و ما در آینه میآیند همه نمود شاهزاده محمد ولی میرزا را داشته باشند که با این پیشنهاد موافقت کنند.

رئیس - رای میگیریم به پیشنهاد آقای محمد ولی میرزا آقایان موافقین قیام فرمایند (عده قلیبی قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. پیشنهاد آقای باسائی دو صد تومان است. بفرمائید.

باسائی - آقای دشتی يك فرمایشاتی فرمودند و بنده هم عرض کردم که باسائی اگر موافق بودم با اضافه حقوق اشتباه کردم اغلب آقایان شنیده اید که یکی از رجال بزرگ واقعاً هفت سال طرفدار يك سیاست بود و همیشه مورد اعتراض مطبوعات و نمایندگان مجلس بود بعد از هفت سال رفت پشت تریبون مجلس و گفت که هفت سال نفهمیدم چه کار کردم بالاخره تنگ نیست برای يك کسی که اگر اشتباه کرد بگوید من اشتباه کردم قانون محرومیت وکلا و وزراء را از مجلس گذراندم بعد از اغلب آقایان و آنهائیکه رای دادند بنده شنیدم که میگفتند اشتباه کردم؟

جمعی از نمایندگان - خیر اشتباه نشده است باسائی - در هر حال کاری ندارم بان ولی بنده

اقرار می کنم که اشتباه کرده ام یعنی این اشتباه را هم بعد از یکی دو ماه فهمیدم و از یکی از قراء اطراف طهران کاغذی بتوسط بنده بوزارت معارف نوشته بودند و تقاضای مدرسه کرده بودند از وزارت معارف نوشتند که محلی نیست بنده هم نوشتم که عجاناً چیزی نیست نوشتند چطور پول هست برای اضافه حقوق وکلا ولی برای مدرسه نیست همان وقت که بنده این کاغذ را خواندم خجل شدم دیدم حرف حسابی است در هر صورت بنده عقیده ام این است که بر گردانند به همان چیزی که سابق بود.

مخبر - نماینده محترم فرمودند که دو ماه بعد از گذشتن بودجه سال قبل من دیگر موافق نبودم و گفتند که به من اعتراض شده است و عریضه رسیده است و فلان... بنده تعجب کردم که در آن دو ماه آبا اقلا بازده نفر با شما موافق نبودند که طرح قانونی بنویسید و بدهید راجع به تقلیل حقوق وکلا؟ چرا این کار را فرمودید؟ در هر حال استدعا می کنم که این فرمایش را فرمائید.

رئیس - رای میگیریم به پیشنهاد آقای باسائی آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (عده قلیبی برخاستند)

رئیس - تصویب نشد پیشنهاد شده است که جلسه ختم شود.

آقا سید یعقوب - بنده مخالفم کاررونی - اجازه میفرمائید توضیح عرض کنم رئیس - بفرمائید توضیح بدهید

کاررونی - عرض کنم که بیشتر نظر بنده از اینکه پیشنهاد ختم جلسه کردم حفظ عظمت و حیثیت مجلس است بنده کم کم عرض میکنم که متناوباً يك حرفهائی در این جا زده میشود که منافی با حیثیت مجلس است بنده عرض میکنم که اگر چنانچه آقایان يك نظریاتی

راجع بحقوق وکلا داراندهم نظور که گفته شد در خارج در جلسه خصوصی يك مذاکرانی نکنند و امر را تصفیه نکنند که بعد از آنکه بمجلس آمد و متفقاً رای بدهند و بالاخره چون حالا هم وقت گذشته است و نیمساعت از ظهر گذشته است و بالاخره این قانون هم امروز از مجلس نخواهد گذشت پیشنهاد کردم که جلسه ختم شود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده هم برای حفظ عظمت مجلس و برای اینکه نظر آقای کازرون از بین نرود عقیده دارم که اینرا زودتر تمام کنیم اولاً ما میخواهستیم و نظر کدیسون محاسبات هم همین بود که این صحبتها در مجلس پیش نیاید خوب حالا که شده گذشت و حیثیت و ابهت مجلس هم البته بجای خودش باقی است الحمدلله هست چه بنده بفهمم چه تفهمم مجلس مقام خودش را دارد در ممالک دنیا میگویند که مجلس فلانطور در فلان مسئله گفته است با مجلس شورای ملی فلان روز تعطیل کرد دنیا اهمیت میدهد حالا من نمیفهمم تفهمم اصول و اساس حکومت ملی همین است بنده اول عرض کردم که این صحبت در جلسه خصوصی بشود و مطلب تمام شود و بیاید بمجلس ولی نشد حالا آقای کازرون عرض میکنند که ختم جلسه لازم نیست مذاکرات بخد کافی شده است بگذارید رأی بگیرند و بان پیشنهاد آقای محمد ولی میرزا و یاسائی هم که مجلس رأی نداد حالا خوب است بماده اول رای داده شود و آقای کازرون هم موافقت فرمایند چرا؟ چون آن چیزی که نباید بشود شده است

رئیس - رای میگیریم به پیشنهاد آقای کازرون آقایانیکه موافقت قیام فرمایند
(دو سه نفر قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. رای میگیریم بفقرة اول ماده دوم این ماده که خوانده شد ماده دوم خواهد شد. فقرة اول سیصد و هشتاد هزار تومان آقایانی که تصویب

می کنند قیام فرمایند.

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. فقرة دوم سی و هشت هزار و سیصد و هشتاد و چهار تومان آقایان موافقین قیام فرمایند

(جم کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. فقرة سوم

فیروز آبادی - بنده پیشنهادی دادم و قرائت نشد.

رئیس - پیشنهاد جناب عالی راجع بدویست تومان بود که رد شد قسمت سوم

جمعی از نمایندگان - راجع بچيست؟

تقی زاده - اقلابگوئید اسمش چیست

(این قسم قرائت شد)

فقرة سوم - حقوق ۱۱۹ نفر اعضا و اجزای اداره مباشرت مجلس پنجاه و چهار هزار و هشتصد و چهل تومان

رئیس - آقایانی که با این قسمت موافقت قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. حالا رای میگیریم بمجموع ماده دوم بمبلغ چهار صد و نود و هشت هزار و سی و چهار تومان

فیروز آبادی - بنده پیشنهاد ختم جلسه کرده ام

رئیس - کو؟ هنوز که نرسیده است

فیروز آبادی - الان مینویسم

جمعی از آقایان - بین رای که نمیشود.

زوار - تازه میخواهید پیشنهاد بدهید؟ مجلس را چرا معطل میکنید؟

رئیس - رای میگیریم بمجموع ماده دوم بمبلغ چهار

صد و نود و هشت هزار و سی و چهار تومان آقایان موافقین

قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده سوم

(این قسم قرائت شد)

برای مصارف فوق العاده مجلس شورای ملی بمبلغ چهل هزار و پانصد تومان موافق ماده دو و ضمیمه تشخیص و اعتبار بادره مباشرت مجلس داده میشود

رئیس - آقای فیروز آبادی پیشنهاد ختم جلسه داده اند

فیروز آبادی - بنده این بودجه را يك امر خیلی مهمی میدانم و سر مشق بودجه کل مملکتی است و این آوردن و در ظرف پنج دقیقه گذراندن گمان میکنم خوب نباشد با وجود این حالا دو ماده اش گذشته است و رای داده شده است پس راجع بماده سوم خواهش می کنم که بماند و جلسه ختم شود تا يك مطالعاتی بشود...

آقا سید یعقوب - سه ماه است شده است

رئیس - آقای عراقی

عراقی - تصور میکنم شاید آقای فیروز آبادی اشتباه فرمودند زیرا این بودجه قبل از فروردین بین وکلانوزیع شده است منتهی بعضی از آقایان که گفتند مقصودشان این بود که حالا نسخه در دستشان نبود و الا بودجه مجلس چیزی نیست که ما بدون مطالعه رای داده باشیم و در آن قسمتی هم که رای دادیم با مطالعه بود و آن قسمتی را هم که رای دادیم با مطالعه بود و آن قسمتی را هم که حالا رای میدهیم مطالعه کرده ایم. حالا اگر حضرتعالی مطالعه فرموده اند چه عرض کنم ولی سایر آقایان مطالعه فرموده اند و خوبست ما حالا این را تمام کنیم و از فردا بکارهای مهم مان بپردازیم.

رئیس - رای میگیریم به پیشنهاد آقای فیروز آبادی

آقایان موافقین قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. رای می گیریم به ماده سوم

بمبلغ چهل هزار و پانصد تومان. چهل و پنج هزار تومان بابت کتابخانه حذف شده است آقایان موافقین قیام فرمایند.

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد ماده چهارم

(شرح ذیل قرائت شد)

برای حقوق و مخارج دوازده ماهه و انائیه مطبوعه مجلس شورای ملی مبلغ شصت و پنج هزار و دویست و بیست و دو تومان موافق فقرات ۱-۲ ضمیمه اعتبار بادره مباشرت مجلس داده میشود

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - بنده مخالفتی که با بودجه مطبوعه مجلس دارم نه از نقطه نظر این است که نسبت به مطبوعه اعتراضی داشته باشم خیر اداره و طرز تنظیم امور مطبوعه مجلس را بنده فوق العاده قابل تقدیر میدانم ولی مخالفت بنده از این نقطه نظر است که معتقدم حتی المقدور باید سعی کرد در این مملکتی که مردم دارند از فقر و بیچارگی می نالند این قبیل مؤسسات بدست مردم باشد که مردم بتوانند استفاده کنند در يك موقعی لازم است که از طرف دولت يك مؤسسه برای سرمشق و نمونه احداث شود که مردم بتوانند اقتباس کنند ولی مطابق در مملکت ما بقدری کافی که رفع احتیاج مملکت را بکنند در مؤسسات ملی هست و خیال میکنم اینجا از نقطه نظر تك تك بيك دسته مردمی که سالهای سال در مملکت ما زحمت کشیده اند و سواقی هم در این کار دارند بنده معتقدم که باید این کار را بانها واگذار کرد یعنی مؤسسات ملی را برای خود مردم گذاشت که استفاده نکنند. از این جهت با مطبوعه مجلس مخالف هستم و باید آنرا برای استفاده مردم گذاشت

مخبر - اولاً بنده نماینده محترم را مطمئن می کنم

که تمام اعضاء و اجزاء مطایع با ایشان ارادت دارند و تا باینجا متوجه می‌کنم ایشان را که این مطبعه مطبعه دولتی نیست و مطبعه ملی است مطبعه مجلس شورای ملی است و هیچ وجه هم جلوگیری نشده است از پیشرفت کار مطایع دیگر بلکه بعقیده بنده يك ترتيباتی پیش آمده است که مطایع در مملکت زیاد شده است و بواسطه بودن آن يك چیزهایی پیش آمده است که مطایع دیگر هم با هم رقابت کرده اند و بنده نفهمیدم که مخالفت نماینده محترم از چه نقطه نظر بود؟ بودجه مجلس بود با اینکه می فرمایند این مطبعه مانع پیشرفت سایر مطایع است؟ اگر با بودجه اش مخالفت ممکن است بفرمایند که جواب عرض کنم ولی اینکه این مطبعه مانع پیشرفت سایر مطایع است هیچ چنین چیزی نیست و بنده جدا تذبذب می‌کنم.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - عرضی ندارم چون می دانم نمی دارد.

رئیس - آقای عباس میرزا

عباس میرزا - عرضی ندارم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده در این موضوع خیلی خوشحال شدم که آقای ارباب تشریف آوردند اولاً يك مسئله را که چون جواب داده نشد جواب عرض می‌کنم آقای دشتی که یکی از محررین زبردست است و حقیقه ما شرازمها و فارسها افتخار داریم به يك شخص دانشمندی که در بین ما هست يك موضوعی را فرمودند که حقیقه بنده تعجب کردم و خیلی تأسف خوردم که ایشان این موضوع را فرمودند و آن راجع به صورت مجلس بود در صورتیکه انتظار داشتم که ایشان این فرمایش را فرمایند و باید ایشان از کسانی باشند که نسبت به عالم مطبوعات خیلی بیشتر از این دقت کنند حتی بنده عقیده

مملکت خود من يك کار هائی را بکنیم و کاملاً از عهده بر آئیم چه علت دارد که بخارجه بدهیم؟ نسبت به کلیشه ها و این چیزها بنده خواستم آقای ارباب يك توضیحی بدهند و توضیح بدهند که این ماشین های جدید برای چیست و با اینکه در دوره سابق يك ماشینهای را پیشنهاد کرده بودند چه احتیاجاتی پیدا شده است که این بیست و چهار هزار تومان را پیشنهاد کرده اند بنده خواستم آقای ارباب توضیح بدهند که معاون وزارت عمالیه هم که هستند توجه بکنند آقای وزیر عدلیه کاملاً این رعایت را کردند و متابعت مجلس را کردند و تمام قوانینی را که میخواستند طبع کنند باین جا رجوع میکنند و اینجا تا کمال دقت طبع میشود ولی بنده نمیدانم چرا وزارت عمالیه دست از آن نمربی پیر برنمیدارند؟ توضیح بدهند که ملتفت بشوم.

رئیس - آقای ارباب کیخسرو

ارباب کیخسرو - راجع به مطبعه اولاً آقای احتشام زاده شرحی فرمودند البته مسائلی که اینجا در ضمن بودجه از طرف اداره مباشرت پیشنهاد میشود اداره مباشرت فقط اشخاصی هستند که از طرف خود مجلس برای خدمت مجلس انتخاب میشوند و بودجه مجلس را به خود مجلس پیشنهاد میکنند و مجلس قبول کند یا رد کند مربوط با اداره مباشرت و اعضای اون نیست اما اینکه تصور فرمودید مطبعه مجلس مضر بحال مطایع است کان می‌کنم که دقت فرمودید اگر دقت بفرمایند در موضوع مطایع میبینید که روز بروز مطایع طهران زیاد میشود اگر این مطبعه مانع آنها بود آقدر زیاد نمیشد فقط می شود گفت که تمام منافع را آن مطایع نمیبرند و یک قدری هم به خزانه دولت بر میگردد. راجع به این نکته هم خواستم يك تذکری به آقای احتشام زاده بدهم که فراموش نفرمایند مجلس قانونی تصویب کرده است که عوائد این جا باید بمصرف تأسیس کارخانه کاغذ سازی برسد و نا وقتی که آن قانون به استحکام خودش باقی است نمیشود این مسئله

را لغو کرد مگر اینکه آن قانون لغو شود. راجع به مسئله که آقای آقا سید یعقوب اظهار فرمودند البته تصدیق میفرمایند همانطور که دنیا روزه نچدد و زرقی است و هرروزه ماشینهای جدید و ماشینهای بهتری برای کارهایشان اختراع میکنند ما هم که میخواهیم همراه دنیا پیش برویم باید از يك قسمت آنها استفاده کنیم. ما در موقع خود ماشینهای تهیه کردیم که نا بحال کار میکنند ولی ماشین های جدیدی هم در آنها اختراع شده است برای تسهیل امر اقتصادی از حیث کمتر سوخت مصرف کردن و زیاد تر کار تحویل دادن که ما باید از آنها هم استفاده کنیم بعلاوه حالا کارها مان بقدری وسعت پیدا کرده است که احتیاج به ماشینهای جدیدی داریم و در اینجا این بیست هزار تومانی که به مجلس برای تهیه ماشینهای جدید پیشنهاد شده است برای يك کارهای جدیدی است و در حدود آنها هم کار تهیه میشود. علی قنصتی که اینجا اسباب تردید ایشان شده است و در کمیسیون محاسبات هم عرض کردم موضوع خبر است و واقماً نظر عمده کمیته مجلس از اول داشته است و حالا هم داریم این است که يك قسمت عمده کارهای مالی دولت را که باید طبع بشود در این مطبعه طبع بشود که دولت جدیداً آنچه بتواند بطرف در قسمت های مالی بخودش داشته باشد که هم صحیح بیرون بیاید و تحویل شود هم دولت بتواند خودش نظارت کند راجع به موضوع تعمیر و بهانه را از مدتها که مراجع به مطبعه مجلس میدید و مطبعه مجلسی هم از هیچ قسمتی فرو گذار نکرد و روز بروز بزرگتر میشد که بواسطه این رافع کند مثلاً میگفتند که بعضی حساب ندارد ما تلگرافاً از فرانسه همسنگ خواهیم و صمغ الان وارد شده است گفتند فلان چیزتین نقص است تکمیل کردیم ولی بد بخانه وقتی که تمام وسایل را فراهم آوردیم و از طرف وزارت مالیه هم دستور طبع نمیرد اخیر دادیم شد و ما در تهیه بودیم يك دفعه رخصت رسید که وزارت مالیه این طور مقتضی دانسته است که این يك قسمت بلکه قسمت

عمده اش را بکار خانه هارلم مراجعه کند البته مایه تأسف شد. ملاحظه فرمائید قسمتی از نمبرها که شیر و خورشیدی بوده است در کمال خوبی طبع شده است و نمونه اش در چندی قبل از این نشان دولت و نشان خود آقایان و کلا دادم و همه تصدیق فرمودند که اگر از نمبرهای هارلم بهتر باشد بدتر نیست فقط اشکالی که بهم رسید در قسمتی بود که باید تمثال اعلیحضرت چاپ شود و در آن قسمت هم بنده چندی قبل حضور اعلیحضرت بودم اعلیحضرت خودشان فرمودند که عکس من بهر بدی هم که چاپ بشود و در ایران چاپ بشود بهتر از این است که در خارج ایران طبع شود (بعضی از نمایندگان - احسنت) این نظر خود اعلیحضرت بود. از لوازمی که برای مطبعه در این قسمت لازم بود داشتن يك شخصی بود که بتواند درست این قسم تصاویر را بعمل بیاورد چون نمبر غیر از آن است که عکس از روی عکس برداشته شود باید تمام خصوصیات را با قلم روی صفحه بزرگ بیاورند و آنرا طوری کوچک کنند در عکس که تمام خصوصیات همراه عکس کوچک شود، آن نمبری را که ملاحظه می فرمائید در مطبعه چاپ شده است عکس آنها را خود مطبعه تهیه نکرده است آنرا دولت تهیه کرده است و داده است. اگر رد یا خوب باشد مربوط به مطبعه مجلس نیست هر چه بدهند به مطبعه مطبعه همان را بیرون خواهد داد در قسمت اخیر مطبعه خودش تهیه شخصی را از ایرانیها کرد که تمثال اعلیحضرت را طوری بیرونی آوردند که خود اعلیحضرت هم پسندیدند و دیگران هم پسندیدند، الان هم در پیش بنده حاضر است و هر کس هم بخواند حاضر نشان بدهم که این را با قلم کشیده اند و با عکس هیچ تفاوتی ندارد با وجود این باز شنیده ام که میخواهند به هارلم مراجعه کنند که آن بهتر تهیه میکند. بنده در این باب شخصاً با آقای وزیر مالیه مذاکره کردم، آقای وزیر مالیه

این يك كار بزرگ را کرده است که بر قابت این مطبعه مطابق دیگر يك کاری کرده اند که از آن حال سابق مطبوعات خارج شده و مطابق را اصلاح کرده است. در اینجا هم عرض میکنم البته هر چیزی که هست مال مجلس است و هیچ چیزی نباید از مجلس پوشیده باشد و مال خود ملت است و باید مجلس از کار خودش مستحضر باشد عرض میکنم که این مطبعه از دم سرطان ۱۳۰۰ تاسیس شده است میزان حسابش تا آخر ۱۳۰۶ این بوده است کلیه عایدات در این مدت دو بیست و سی و پنج هزار و شصت و يك تومان و چهار قران و سه شاهی است از این مبلغ حقوق و مصارف داده شده است صد و چهل و سه هزار و چهار صد و نود و يك تومان و سه قران و پنجشاهی عایدات خالص بعد از وضع خرج این است: نود و يك هزار و یانصد و هفتاد تومان و نهصد دینار در صورتیکه تمام اناطیه و لوازم که برای مطبعه حاضر کرده ایم و هنوز قسمت عمده اش در بندر پهلوی است و اینجا نیامده است کلیه صد و نه هزار تومان شده است در صورتی که از صد و نه هزار تومان سرمایه خودمان نود و یک هزار تومان خالص بعد از وضع خرج

عایدی داشته ایم و این نود و يك هزار تومان يك قسمتش از اول سنه ۱۳۰۵ به بعد تخصیص داده شده است به کار خانه کاغذ سازی این را هم برای اینکه شاید بعد آقایان بخواهند سؤال کنند برای اینکه قبلاً جواب داده باشم عرض میکنم آنچه که میزان در دست ما است از اول ۱۳۰۵ تا آخر ۱۳۰۶ نود و نه هزار تومان ذخیره ما است برای کار خانه کاغذ سازی.

بعضی از نمایندگان - احسنت. احسنت.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - رای گرفته میشود به ماده چهارم مبلغ

شصت و پنج هزار و دو بیست و دو تومان آقایانیکه

تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. آقای عدل پیشنهاد ختم

جلسه کرده اند

جمعی از نمایندگان - صحیح است.

(مجلس يك ساعت بعد از ظهر ختم شد)